

بررسی میزان عفونت بعد از استرناتومی خط وسط به دنبال اعمال جراحی قلب

دکتر رضا صفی آریان*، دکتر محمد حسن کلانتر معتمدی*، دکتر فیروز خوشحال**

دریافت: ۸۹/۴/۲، پذیرش: ۸۹/۸/۳۰

چکیده:

مقدمه و هدف: عفونت زخم در محل برش روی استرنوم در ۰/۴ تا ۵ درصد افرادی که به علت انسداد عروق کرونر یا ضایعات دریچه ای تحت استرناتومی میانی قرار می گیرند ایجاد می شود. عارضه عفونت زخم و گسستگی آن یعنی استئومیلیت و مدیاستینیت، مورتالیت ۴۰-۲۰ درصد دارد. این مطالعه با هدف تعیین میزان عفونت زخم این ناحیه بعد از عمل جراحی قلب باز انجام گرفت.

روش کار: در این مطالعه ۳۸۸ بیمار که تحت عمل جراحی پیوند عروق کرونر قلب یا تعویض و ترمیم دریچه ای قرار گرفته بودند از نظر میزان عفونت زخم بررسی شدند. این مطالعه در بیمارستان بقیه الله الاعظم (عج) تهران بصورت توصیفی - مقطعی در بیمارانی انجام شد که حداقل به مدت ۷ ماه از نظر جنس و سن، بیماریهای سیستمیک، مدت زمان کلامپ کردن آئورت، زمان بای پس قلبی ریوی، برون ده قلبی (Out Put) قبل از عمل و مصرف دخانیات تحت پیگیری قرار گرفتند. اطلاعات بدست آمده پس از درج در پرسشنامه توسط نرم افزار آماری و با استفاده از آزمونهای آماری t-test و χ^2 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: یافته ها نشان داد که رابطه معنی دار آماری بین عفونت زخم استرنوم و عوامل مختلف از قبیل: چاقی، دیابت، اختلال کلیوی، فشار خون، زمان کلامپ شدن آئورت، زمان بای پس قلبی ریوی، کشیدن سیگار و بیماری انسدادی مزمن ریوی (COPD) وجود ندارد ($P>0.05$). در نهایت مشخص شد که فقط ۳ نفر (۰/۷۴ درصد) از بیمارانی دچار عفونت زخم استرنوم شدند که میزان برون ده قلبی آنان قبل از عمل پائین بود و این رابطه از نظر آماری معنی دار گشت ($P=0.042$). **نتیجه نهایی:** برون ده قلبی پائین قبل از عمل، مهمترین عامل در ایجاد عفونت استرنوم بعد از عمل جراحی است.

کلید واژه ها: استرناتومی / بای پس عروق کرونر / برون ده قلب / عفونت زخم

مقدمه:

۳- باز شدن استرنوم (Sternal Dehiscence)
۴- عفونت سطحی زخم (Superficial Infection)
۵- مدیاستینیت
عفونت زخم در استرنوم در ۰/۴-۵ درصد از انسیزیون های استرناتومی افرادی که تحت عمل جراحی قلب قرار می گیرند ایجاد می شود، ترشح سرریزی از انسیزیون پوستی روی استرنوم علامت نگران کننده ای است و باید با آنتی بیوتیک موضعی و روزانه دوبار پانسمان استریل و آنتی بیوتیک وریدی درمان گردد (۱).

عفونت در استرنوم علاوه بر شرایط عمومی مستعد کننده عفونت در انسیزیونهای ناشی از جراحی و یا تروما

استرناتومی میانی امروزه جهت اغلب اعمال جراحی قلب و اعمالی مثل تیمکتومی و رزکسیون توده های مدیاستن بکار میرود. به علت سهولت عمل نیز بسیاری از اعمال جراحی از آن جمله پلورودزیس دو طرفه در پنومو توراکس عود کننده، رزکسیون متاستازهای دو طرفه ریه و رزکسیون بول های دو طرفه ریه از همین طریق انجام می شوند. عوارضی که بعد از میداسترناتومی گزارش شده اند عبارتند از:

- ۱- درناژ ترشحات استریل از محل زخم
- ۲- ناپایدار شدن استرنوم (Unstable Sternum)

* استادیار گروه جراحی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (R.safarian@gmail.com)

** متخصص جراحی عمومی